

Processägare Direktör affärsstöd	Processledare/Uppdateringsansvarig Specialist brand	Kvalitetssamordnare Kvalitetschef	Skapat 2022-05-03	Senast ändrat 2022-05-03	Godkänt 2022-05-03
-------------------------------------	--	--------------------------------------	----------------------	-----------------------------	-----------------------

Anvisning för avstängning av brandteknisk funktion

Omfattning

Anvisningen beskriver ansvar och rutiner kring avstängning av brandteknisk funktion med fokus på avstängning av brandlarm och sprinkler. Denna anvisning gäller projekt och förvaltning så väl som hyresgästens ändringsarbeten.

Vid avstängning av andra brandtekniska funktioner såsom ventilationsbrandskydd, brandgasventilation, utomhusbrandposter eller nödbelysning ska *Brandskyddsplan* upprättas, i vilken kompensatoriska brandskyddsåtgärder anges. *Regler för brandsäker byggarbetsplats ska följas.*

Bakgrund

Brandtekniska funktioner, som brandlarm och vattensprinkler, kan tillfälligt behöva stängas av vid heta arbeten, dammande arbeten och andra arbeten som påverkar den brandtekniska funktionen. En brand där brandlarm eller sprinkler inte fungerar kan ge katastrofala konsekvenser. Brandskyddet måste därför säkerhetsställas under avstängning av den brandtekniska funktionen.

Brandlarmet ska tidigt upptäcka en brand och aktivera larmsignalering till personal samt styra brandfunktioner, så som branddörrar, ventilation, hissar och släckanläggningar. Ett avstängt brandlarm kan därför medföra att stora delar av brandskyddet inte är i bruk. Det är därför viktigt att både möjligheten att tidigt upptäcka en brand och aktivering av brandfunktioner kan säkerhetsställas under avstängning av brandlarmet.

Sprinklersystemet har till syfte att kontrollera en brand. Avstängd sprinkler ger mycket stor påverkan på brandförloppet och fungerande sprinkler en förutsättning för att vårdverksamhet ska få bedrivas i byggnaden. Det är därför viktigt att konsekvensen av att en brand inte kan begränsas vägs upp av kompensatoriska åtgärder, så att en liten brand kan släckas snabbt.

Hyresgästen ska inte påläggas ett extra brandskyddsansvar för att fastighetens brandlarm eller sprinkler stängs av. Anläggningsskötaren ansvarar för att kompensatoriska åtgärder enligt avstängningstillstånd har vidtagits innan avstängning genomförs.

Anläggningsskötarens roll

Anläggningsskötare är utsedda personer hos Locums driftentreprenör. Anläggningsskötaren har funktionsansvaret för att brandlarm och släcksystem fungerar och ska se till att kompensatoriska skyddsåtgärder har vidtagits innan avstängning genomförs.

Anläggningsskötare ska ha en sammanställning av alla gällande avstängningstillstånd. Tillstånd ska arkiveras i minst 2 år.

Anläggningsskötare ska hålla en aktuell sammanställning över fullmakter. Exempelvis så kan alla fullmakter samlas under en flik i pärm "Avstängning brandteknisk funktion". Fullmakter som har passerat giltighetsdatum ska arkiveras i minst 2 år.

Processägare Direktör affärsstöd	Processledare/Uppdateringsansvarig Specialist brand	Kvalitetssamordnare Kvalitetschef	Skapat 2022-05-03	Senast ändrat 2022-05-03	Godkänt 2022-05-03
-------------------------------------	--	--------------------------------------	----------------------	-----------------------------	-----------------------

Fullmakt krävs för att få ansöka om avstängningstillstånd

Det krävs en skriftlig fullmakt från Locum får att få vara tillståndansökare och begära avstängning av brandlarm eller vattensprinkler, vilket innebär något av följande:

- Entreprenör anlitate i Locums projekt med underskriven blankett *Fullmaktsblankett entreprenör vid fränkoppling av brandteknisk funktion* från Locums projektledare.
- Hyresgäst med underskriven blankett *Fullmaktsblankett för hyresgäst vid fränkoppling av brandteknisk funktion* från Locums fastighetsförvaltare.

En kopia på underskriven fullmaktsblankett ska skickas till anläggningskötare.

Rutin vid avstängning av brandlarm

Arbetsgång:

1. Tillståndsansökare hos entreprenören kontaktar anläggningskötare i god tid för att ansöka om avstängning. Arbetstider för anläggningskötarens varierar mellan olika sjukhus.
2. Anläggningskötare ansvarar för att platsbesök sker vid osäkerhet om vilket arbete som ska bedrivas och vilka ytor som kan påverkas. Ett platsbesök kan även behövas för att begränsa omfattningen av avstängningen samt minimera risken för onödiga larm.
3. Anläggningskötare går igenom *Avstängningstillstånd brandlarm* tillsammans med tillståndsansökare. Anläggningskötare sparar original och tillståndsansökare får en kopia.
4. Vid dammigt arbete ska tillståndsansökare skydda rökdetektorer tillfälligt med täckkåpa för att inte damm ska ansamlas och ge onödiga brandlarm samt förkorta detektorernas livslängd.
5. Anläggningskötare stänger av brandlarmet så att det automatiskt tillkopplas på tid.
6. Tillståndsansökare påbörjar arbete efter mottagen kvittens att brandlarmet är avstängt av anläggningskötare.
7. Tillståndsansökare sätter upp underskrivet *Avstängningstillstånd brandlarm* på byggtavla för att alla ska veta vilket tider som brandlarmet är avstängt. Om det inte finns byggtavla ska entreprenörens personal ha tillståndet med sig.
8. Anläggningskötare genomför stickprovskontroller på minst 20 % av avstängningarna för att se att tillstånd för avstängning efterlevs. Vid brister upprättas incidentrapport.
9. När arbetet är slutfört och miljön är återställd ska den som utfört arbetet ta bort täckkåpor och tillståndsansökare ska bekräfta detta på plats.
  - Om arbetet blir klart innan anmäld tid för driftsättning ska anläggningskötaren meddelas för tillkoppling.
  - Om arbetet fördröjs ska tillståndsansökaren meddela anläggningskötaren i god tid innan anmäld tid för driftsättning. Arbets- och inställetid för anläggningskötarens varierar mellan olika sjukhus vilket kan innebära att förlängning inte alltid är möjlig.
10. Anläggningskötare säkerställer att funktionen är återställd. Om det finns risk att detektorerna ska larma vid tillkoppling ska anläggningskötare fränkoppla larmöverföringen tillfälligt under tillkopplingen. Risk förekommer exempelvis vid arbete på brandlarmslinga, vid dammande arbeten och vid övertäckta detektorer.

Processägare Direktör affärsstöd	Processledare/Uppdateringsansvarig Specialist brand	Kvalitetssamordnare Kvalitetschef	Skapat 2022-05-03	Senast ändrat 2022-05-03	Godkänt 2022-05-03
-------------------------------------	--	--------------------------------------	----------------------	-----------------------------	-----------------------

Rutin vid avstängning av släcksystem

Arbetsgång:

1. Tillståndsansökare hos entreprenören kontaktar anläggnings-skötare i god tid för att ansöka om avstängning. Arbetstider för anläggnings-skötarens varierar mellan olika sjukhus. Anläggnings-skötare kontrollerar om personen har fullmakt.
2. Anläggnings-skötare fyller i *Avstängningstillstånd släcksystem* tillsammans med tillståndsansökare.
  - Kontrollera att brandskyddskraven i *Avstängningstillstånd släcksystem* uppfylls.
  - Anläggnings-skötare sparar original och tillståndsansökare får en kopia.
3. Anläggnings-skötare utför avstängning och informerar berörda om avstängningen (exempelvis drift- eller bevakningscentral).
4. Tillståndsansökare påbörjar arbete efter mottagen kvittens att släcksystemet är avstängt av anläggnings-skötare.
5. Om släcksystemet ska vara avstängt längre än 8 timmar ska anläggnings-skötare anmäla detta till Locums försäkringsbolag på denna [länk](#) eller använda QR-kod till höger. Efter ansökan kommer en kopia skickas via mejl till den ansökande. Vidarebefordra e-post från försäkringsbolaget till övriga anläggnings-skötare, projektledare, Locums driftcontroller, och brandspecialist.
6. Anläggnings-skötare genomför kontroll på alla avstängningarna för att se att tillstånd för avstängning efterlevs. Vid brister upprättas incidentrapport.
7. När arbetet är slutfört:
  - Om arbetet blir klart innan anmäld tid för driftsättning ska tillståndsansökaren meddela anläggnings-skötaren för driftsättning.
  - Om arbetet fördröjs ska tillståndsansökaren meddela anläggnings-skötaren i god tid innan anmäld tid för driftsättning. Arbets- och inställelsetid för anläggnings-skötaren varierar mellan olika sjukhus vilket kan innebära att förlängning inte alltid är möjlig.
8. Anläggnings-skötare säkerställer på plats att släcksystemet är återställt.
9. Återrapportera driftsättning av släcksystemet till Locums försäkringsbolag. Länk för återrapportering finns i mejl enligt punkt 5. Vidarebefordra bekräftelse som fås på e-post till övriga anläggnings-skötare, projektledare och Locums driftcontroller och brandspecialist.

Processägare Direktör affärsstöd	Processledare/Uppdateringsansvarig Specialist brand	Kvalitetssamordnare Kvalitetschef	Skapat 2022-05-03	Senast ändrat 2022-05-03	Godkänt 2022-05-03
-------------------------------------	--	--------------------------------------	----------------------	-----------------------------	-----------------------

Rutin för anmälan till Locums försäkringsbolag

Enligt rutin för avstängning av släcksystem ovan ska anläggningsskötaren anmäla till Locums försäkringsbolag Zurich i vissa fall. Nedan finns stöd för hur Zurich:s formulär ska fyllas i.

Contact Information

Name:	Ange namn till den anläggningsskötare som skrivit under avstängningstillståndet
Title or Department:	Ange "Fire sprinkler technician"
Telephone Number:	Ange telefonnummer till den anläggningsskötare som skrivit under avstängningstillståndet
Email Address:	Ange epost till den anläggningsskötare som skrivit under avstängningstillståndet
Additional Contact Name:	Ange funktionsbrevlåda för anläggningsskötare eller liknande
Additional Contact's Email address:	Ange epost till ovan

Location Information

Account/Corporate Name:	Ange "Region Stockholm"
Other Company Name:	Ange "Landstingsfastigheter"
Street:	Ange gatuadress dit räddningstjänsten larmas (där brandförvarstablån är placerad) om släckanläggningen skulle aktiveras
City:	Ange "Stockholm"
District, Province or State	Ange "Stockholm"
Country	Ange "Sweden"
Region	Välj "Europe, Mid East, Africa"

Impairment Information

Type of Impairment:	Ange en av nedan i listan: <ul style="list-style-type: none"> Planned Impairment – vid avstängningar på grund av ombyggnad eller planerat underhåll Emergency Impairment – Vid akut felavhjälpande underhåll, utlöst släckanläggning eller liknande
Equipment/System Impaired:	Ange en av nedan i listan: <ul style="list-style-type: none"> Sprinkler systems – vid avstängningar på själva sprinklersystemet Fire Pumps – vid avstängningar av sprinklerpump Water Supply – vid avstängning på brandvattencisterner eller inkommande vattenledning Special Extinguishing Systems – vid avstängningar på gassläcksystem
Reason for Impairment:	Ange en av nedan i listan: <ul style="list-style-type: none"> Maintenance/Repair – vid akut felavhjälpande underhåll eller planerat underhåll

Processägare Direktör affärsstöd	Processledare/Uppdateringsansvarig Specialist brand	Kvalitetssamordnare Kvalitetschef	Skapat 2022-05-03	Senast ändrat 2022-05-03	Godkänt 2022-05-03
-------------------------------------	--	--------------------------------------	----------------------	-----------------------------	-----------------------

	<ul style="list-style-type: none"> • Renovation/Construction – vid avstängningar på grund av ombyggnad eller planerat underhåll
Maintenance/Repair Issue	<p>Detta fält dyker endast upp om man väljer "Maintenance/Repair" ovan. Ange en av nedan i listan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sprinkler head replacement – sprinklerhuvud byts • Sprinkler waterflow device - flödesvakt • Sprinkler Valve Tamper Switch – Sprinklerventil indikering/låsning • Sprinkler valve - Sprinklerventil • Broken/Damage Pipe – trasigt sprinklerör • Frozen pipe – fryst sprinklerör • Fire pump alarm – larmsignaler från pump • Fire pump valve – Ventiler innan/efter brandpumpen • Fire pump failed to start – Brandpumpen har fallerat • Water supply – Vattenmatning fallerat • Dry Pipe Valve – Torrörsventil eller preaction valve fastnat • Extinguished Agent Discharged – släcksystemet har utlöst • Other – Ange annan orsak i klartext
Specific System(s) Impaired:	Ange byggnad, sprinklersektion och sprinklerzon enligt avstängningstillstånd
Occupancy / Operations Affected:	Ange "Hospital"
Date of Impairment:	Ange datum enligt avstängningstillstånd
Time of Impairment:	Ange tid enligt avstängningstillstånd i engelskt tidformat, exempelvis 14:15 = 2:15 pm
Estimated Date of Restoration:	Ange datum enligt avstängningstillstånd
Estimated Time of Restoration:	Ange tid enligt avstängningstillstånd i engelskt tidformat, exempelvis 14:15 = 2:15 pm
Precautions Taken:	<p>Kryssa i den som är tillämpliga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hot work prohibited – framgår av punkt 10 i avstängningstillståndet. Vi tillåter normalt heta arbeten så länge Brandskyddsföreningens Säkerhetsreglerna följs så denna ska normalt inte vara ikryssad. • Smoking controlled – kryssa alltid i • Hazardous operations shutdown – kryssa alltid i • Fire watch provided – framgår av punkt 9 i avstängningstillståndet • Fire extinguishers / small hoses available – kryssa alltid i, framgår av punkt 11 i avstängningstillståndet • Alarm monitoring station notified – lämnas tom normalt • Fire department / brigade notified – framgår av punkt 14 i avstängningstillståndet • Emergency procedures reviewed – framgår av punkt 9 i avstängningstillståndet • Impairment limited to smallest area possible – kryssa alltid i

Processägare Direktör affärsstöd	Processledare/Uppdateringsansvarig Specialist brand	Kvalitetssamordnare Kvalitetschef	Skapat 2022-05-03	Senast ändrat 2022-05-03	Godkänt 2022-05-03
-------------------------------------	--	--------------------------------------	----------------------	-----------------------------	-----------------------

	<ul style="list-style-type: none"> • Smoke detection or sprinklers remain in service – kryssa i om brandlarmet är i drift när personal inte finnas på plats. Framgår av punkt 2–3 i avstängningstillståndet • Work performed during idle period – ange om så är fallet, exempelvis vid akuta felavhjälpande underhåll • Work continuously until protection is restored – ange om så är fallet, exempelvis vid akuta felavhjälpande underhåll, normalt inte under ombyggnad • Other – Please specify in comments box below – Ange följande om tillämpligt i kommentarsfältet. <ul style="list-style-type: none"> ○ Unprotected area is separated by wall with at least 60 minutes fire resistance.
--	---

Bilagor

- Fullmaktsblankett för hyresgäst vid frånkoppling av brandteknisk funktion
- Fullmaktsblankett Rätt att begära avstängning av brandteknisk funktion
- Mall Avstängningstillstånd brandlarm
- Mall Avstängningstillstånd släcksystem